

מועד אב תשע"ט

בס"ד

מבחן בהלכות חושן משפט ג'

ד' באב תשע"ט

הוראות לבחן:

- א. יש לנמק כל תשובה ולציין את כל המקורות. תשובה שאינה מנומקת ומפורטת, לא תתקבל. אולם, אין להאריך שלא לצורך ושלא לענין.
- ב. יש לענות על 13 שאלות מתוך 18 שאלות.
- ג. יש להתחיל כל תשובה בראש עמוד.
- ד. לתשומת לבכם: דפי טיוטא לא ייבדקו.
- ה. יש לכתוב בכתב יד קריא וברור, כתב שאינו קריא, לא ייבדק.
- ו. חובה לענות על 13 מתוך 18 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 13 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 13 התשובות שמבקש לבדוק.
- ז. שאלה המחולקת למספר חלקים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
- ח. אין לכתוב את שם הנבחן או סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. בחינה שימצא עליה סימן מזהה לא תיבדק, והנבחן יוזמן לוועדת משמעת.

בהצלחה!

1. א. ראובן שכר את שמעון שהוא בעל רכב להסיעו לצפון וקצב איתו מחיר לאחר מכן התברר לראובן שהמחיר בשוק הוא פחות, האם יכול לטעון שנתאנה?
ב. ראובן קנה משמעון רכב בירושלים והודיעו שהוא מוליכו לת"א למכרו שם, כשהגיע לת"א נמצא בו מום (המנוע נתקלקל), על מי חל הוצאות ההולכה והחזרה? הבא מקור לכך!, האם יש חילוק אם הודיע לשמעון שהוא מוליכו לת"א או לא?
2. א. ראובן הפקיד אצל שמעון עשר מעות להוליכו על אחריותו ושמעון עירבם עם עשרים מעותיו ונאבדו שלש מהמעות מה הדין? ומה הדין בהפקיד טלאים?
ב. שניים שהפקידו מעות אצל שמעון, ראובן הפקיד עשר מעות ולוי הפקיד חמש ושמעון הנפקד יש לו עשרים מעות ונגנבו שלש, מה הדין?
3. א. אדם שנסע למדינת הים ואין ידוע משפחתו ומת, מה דין ירושתו?
ב. בכור שנסתלק מחלק הבכורה בחיי אביו האם מועיל?
4. א. ניפקד שהחזיר הפקדון בעל כורחו של המפקיד, האם חשוב נתינה?
ב. אמר המפקיד לניפקד להביא לו חפץ והלך לו המפקיד ונאנס החפץ בדרך, האם חייב הניפקד?
ג. האם הניפקד יכול להחזיר החפץ בתוך זמן הפיקדון? והאם שונה דינו מדין פועל?
5. א. גנב פרה ריקנית ונתעברה אצלו או פרה מעוברת וילדה למי שייך השבח?
ב. האם יש חילוק בין השביח לפני יאוש או אחר יאוש ובין השביח ממילא להשביח ע"י הוצאה?
ג. גל חפץ ומכר אותו לפני יאוש או לאחר יאוש, האם קונה הלוקח ומחזיר דמים?

עמוד 1 מתוך 3

6. א. ראובן שכר פועלים לעבוד לו בשדה, הלכו הפועלים למחרת ומצאו שדה שהיא לחה, האם ראובן צריך לשלם לפועלים שכרם?
ב. במה שונה דין זה ממבטל כיסו של חבירו?
ג. נאנס הפועל כגון שחלה ונעדר מהעבודה, האם בעה"ב צריך לשלם לו?
7. א. שמעון אמר לראובן שחט את הפרה ואם היא תימצא טריפה אשלם לך 1,000 ₪ ואם כשירה 5000 ₪ ונתן לו משכון ביד שלישי ונמצאת טריפה, האם הוא אסמכתא? והאם חייב לשלם מדין אחר?
ב. לוקח שלא קנה את השדה משום חיסרון אסמכתא מה דין הפירות שאכל? ומתי מחילה בטעות הוא מחילה?
ג. הקונה דבר שלא בא לעולם עם דבר שבא לעולם מה הדין? מה הדין אם היקנה בקנין סודר מעות ומטלטלין, ומאי שנא מהציור הקודם?
ד. המזכה לעובר שלו או של אחר, מה הדין? ואם אמר לכשיוולד או לא אמר? מה הדין? והאם יש חילוק בין בריא לשכ"מ, ומה הדין בבן בנו?
ה. מה הגדרה של מצוה מחמת מיתה? ומה דינו? ובמה שונה הוא מדין מתנת שכ"מ?
ו. שכ"מ שנתן נכסיו ואין אנו יודעין על נכסים אחרים שיש לו, מה הדין אם מת או עמד בקנין ובלא קנין?
ז. באיזה מקום קונות ד' אמות של אדם? ומדוע הוצרך לקנין משיכה?
ח. האם יש חילוק בין הפקר למתנה?
ט. מה הדין בקדם אדם לכלי או כלי אדם?
י. ומה הדין בגיטין וקידושין האם קדמו הגט והקידושין לד' אמות של אדם?
יא. א. ראובן שכר בית משמעון ונשרף הבית מפשיעתו מה הדין?
ב. ראובן מסר ביד שמעון עשר שטרות והתחייב ליתן לו שכר שמירתן עשרה זהובים, ונאבד אחד מהם בפשיעתו, האם הפסיד שכרו?
יב. א. האם קנין סודר צריך להיות בפני הקונה? ומה הדין בסודר העדים? הבא ראה מהגמ'
ב. האם יש חילוק בין מכירה למתנה?
ג. כמה המקנה צריך לתפוס הכלי, והאם יכול לעכבו לעצמו?
ד. האם בכלי שאול יכול לעשות קנין סודר?
יג. א. ממתי אדם השוכר חפץ מחבירו מתחייב בשמירת החפץ ובתשלומים?
ב. ראובן שכר פרה משמעון ונולדה בפרה מכה שסופה להתרפאות בפשיעתו או שלא בפשיעתו האם חייב לשלם?
ג. מה הדין בשואל פרה במקרה הנ"ל?
יד. א. האם אומן קונה בשבח כלי? פרט דעת שו"ע והפוסקים.
ב. למ"ד אומן קונה האם קונה בגוף הכלי או רק בשבח? ומאי נפ"מ? הבא ראה, ומה דעת הקצות?

15. א. ראובן שכר בית משמעון לדור בו ומת ראובן השוכר בתוך זמן השכירות, האם שמעון גובה את יתרת השכירות?
- ב. המלמד את בן חברו שלא מדעת האב, האם חייב לשלם למלמד?
16. א. ראובן שכתב בשטר שדה פלונית אתן לשמעון האם זכה שמעון? ומה הדין אם אמר אתן לפלוני וקנו מידו? אם לא נתן הנותן ומת האם מוציאים מירשיו?
- ב. מה הטעם למנהג שהורי חתן וכלה עושים פעמיים תנאים, אחד בזמן השידוכין והשני בשעת החופה?
17. א. האומר לחבירו בוא ואכול עמי ואחר מכן תובעו לשלם מה הדין? הבא ראייה מגמ' ב. האם חייב מדין נהנה או מדין מזיק? הבא ראייה!
18. א. מה הדין בלקח מקח מאחד מחמשה אנשים ואינו יודע ממי לקח? ב. שניים שהפקידו אצל ראובן, האחד מנה והאחד מאתים ואינו יודע מי הם מה הדין? והאם שונה דינו מסעיף א'. ג. מה הדין בבא לצאת ידי שמיים?

* * *